

Arnold Karskens
Postbus 12830
1100 AV Amsterdam

Uw brief

Uw kenmerk

Ons kenmerk
18-014 MaGe/me
Telefoon
035-6771177

Datum
02 februari 2018

Onderwerp: klachten NOS Journaal

Geachte heer Karskens,

Dank voor uw uitgebreide mail over onze berichtgeving.
In uw mail van 2 januari 2018 aan de NOS schreef u dat u later met een definitieve klacht zou komen. Daarom leek het ons op dat moment niet zinvol te reageren. Wij wilden wachten tot dat definitieve moment om een totaaloverzicht te hebben. Uw opmerking dat de hoofdredactie niet wenste te reageren is dus onjuist.

Hierbij treft u alsnog een reactie op uw 16 klachten aan.

Klacht 1

Uw klacht laat zien dat er meerdere invalshoeken mogelijk zijn bij het weergeven van een uitslag van een verkiezing of referendum. Rond het referendum in Catalonië was het vooral de vraag hoe hoog de opkomst zou zijn en uiteraard wat de uitslag zou zijn. U vermeldt niet m.b.t. het NOS Journaal van 12.00 uur dat vrijwel onmiddellijk daarna de zin volgt: *Ruim 42 procent heeft een stem uitgebracht*. Maar ik ben het met u eens, dat in het bericht dat u aanhaalt beter onmiddellijk gezegd had kunnen worden: *van de mensen die gingen stemmen*.

Uw opmerking dat wij de uitslag in Catalonië in twijfel trokken (en dus blijkbaar een bedoeling hadden) deel ik niet. We gaven cijfers weer. Het is een niet onderbouwde suggestieve stelling van uw kant.

Klacht 2

Uw opmerking dat uit onze selectie blijkt dat wij berichtgeving (blijkbaar doelbewust) sturen, wijs ik af en kan ook geenszins uit dit voorbeeld worden afgeleid. U draagt daar ook geen enkel concreet argument voor aan.

Wij kiezen op basis van relevantie en nieuwswaarde en bezien bij onze uiteindelijke keuze altijd het totale aanbod van het nieuws van dat moment. Dat betekent dat afwegingen per dag anders kunnen uitvallen.

Aan de discussie in Catalonië hebben we in de loop der weken voortdurend en intensief aandacht besteed met een groot aantal reportages en berichten, maar compleet kunnen we nooit zijn.

Klacht 3

De opmerking die u citeert was feitelijk juist en relevant. Uw commentaar begrijp ik niet. Het lijkt me juist zorgvuldig dat we melden, dat niet zeker is of de beelden echt zijn.

Klacht 4

Het is in de journalistiek gebruikelijk en (helaas) vaak onvermijdelijk dat in koppen niet elke nuance kan worden weergegeven. De koppen in de tekstbalk waar u over spreekt, worden overigens automatisch (en dus letterlijk) overgenomen van Teletekst 101. Op Teletekst is de ruimte nu eenmaal zeer beperkt; met name voor koppen.

U heeft gelijk dat een kop tussen aanhalingstekens hier beter was geweest.

Klacht 5

Op relevantie en nieuwsaarde per onderwerp besluiten, betekent dat de afweging per onderwerp tot verschillende uitkomsten kan leiden. Juist vanuit journalistieke zorgvuldigheid.

In het algemeen is het journalistieke beleid dat we die feiten geven die we kennen en relevant achten, zoals bij Faber en Las Vegas is gebeurd. Op het moment van uitzenden van het onderwerp over de zorgmedewerker was bij de verslaggever niets bekend over zijn achtergrond.

Van willekeur is dus geen sprake.

In een onderwerp zelf duidelijk maken waarom welke keuze is gemaakt is niet gebruikelijk en leidt ook af van de kern van het desbetreffende nieuwsfeit.

Klacht 6

Een andere journalistieke keuze dan de uwe betekent niet dat wij aan desinformatie doen. Compleet zijn kan vrijwel nooit. Samenvatten is onvermijdelijk.

Opmerkelijk en relevant is dat Bush ervoor kiest deze woorden op het desbetreffende moment uit te spreken. Uit uw citaat blijkt dat deze zinnen over het nu gingen.

Klacht 7

M.b.t Trump en Rusland: Al aan het begin van het desbetreffende onderwerp wordt gezegd dat er geen bewijzen zijn voor de bewering en weerspreekt Trump de beschuldiging zelf. Dat vermeldt u niet.

Het item zelf en de plaats ervan in de uitzending worden gerechtvaardigd door de explosiviteit van het onderwerp (immers: een aankomend president die chantageerbaar zou zijn). Relevant hierbij was dat nog voor zijn beëdiging de relatie van Trump met de pers is beschadigd.

M.b.t. Putin: de hoofdredactie heeft hier eerder en herhaaldelijk over gezegd dat de door ons gekozen tekst anders en duidelijker had moeten. Maar uw samenvatting is onjuist.

Ons onderwerp in het desbetreffende NOS Journaal betrof de vraag of Rusland verantwoordelijk is voor het neerhalen van de MH 17. Toen de BBC-verslaggever Putin vroeg naar zijn verantwoordelijkheid voor de oorlog in Oekraïne (en daarbij verwees naar o.a. Nederlandse doden)

gaf Putin eerst enkele algemene, tamelijk vage antwoorden en liep na een volgende vraag weg. M.b.t May: de hoofdredactie heeft eerder gezegd dat de uitspraken van May anders samengevat hadden moeten worden. Wij hebben overigens niet gesuggereerd dat het geen islamitische terroristen waren.

Klacht 8

U zou gelijk hebben als wij een maatschappelijk of politiek doel hadden met het aan het woord laten van deze Ingrid. Daar is geen sprake van. Laat onverlet dat haar achtergrond genoemd had moeten worden.

Klacht 9

Uit de vergelijkingen van enkele onderwerpen die u maakt (zonder aandacht te besteden aan de individuele afwegingen) kan natuurlijk deze verregaande conclusie niet zomaar even worden getrokken. Daar ontbreekt elke deugdelijke grondslag voor.

Klacht 10

Het lijkt me evident dat het hier een (speelse) weergave betreft, die een indruk geeft hoe de Arena eruit zou kunnen gaan zien. Nieuws is heel wat anders.

Klacht 11

Zie klacht 4.

Klacht 12

Die foto was inderdaad onjuist en is ook onmiddellijk gerectificeerd.

Klacht 13

Verwijzen naar achterliggende informatie of bronnen is gebruikelijk.

Klacht 14

U citeert de eerste versie van het bericht. In een latere versie is het bericht verder uitgewerkt en zijn de desbetreffende zinnen toegeschreven (dus niet verwijderd, zoals u schrijft), waardoor de lezer meer inzicht krijgt in de visie en afwegingen van de Hongaarse regering. Zo is deze alinea opgenomen:

De Hongaarse regering zei in het verleden een strikt immigratiebeleid te voeren om aanslagen te voorkomen. Ook zei premier Orban eerder dat migratie "het Trojaanse paard van terrorisme" is gebleken. Volgens hem wordt Europa's "christelijke identiteit" bedreigd door de islam.

Bij een bericht over anti-terreurmaatregelen in een hoofdstad is die context een zinvolle toevoeging.

Overigens lijkt het me in het algemeen juist van journalistieke kracht en zorgvuldigheid getuigen als we na verloop van tijd een bericht aanpassen en verder uitwerken, ook als we kritische opmerkingen

van buiten of van wie dan ook als valide beoordelen. Alleen van de eigen perceptie uitgaan, leidt niet tot optimale kwaliteitsvolle journalistiek.

Klacht 15

In de loop der jaren hebben wij honderden berichten en onderwerpen over de oorlog in Syrië, de slachtoffers en de schade gemaakt. Uw conclusie mist een deugdelijke grondslag.

Klacht 16

Ik kan me voorstellen dat het goed is vaker aandacht te besteden aan de verhoudingen tussen Oost en West. Het bericht dat u aanhaalt, is feitelijk juist. Dat bestrijdt u ook niet.

Tot slot

Uw klachten en mijn analyse overziend, kom ik tot de slotsom dat ik uw conclusies onder Ter Afsluiting en verderop niet deel.

De redactie van NOS Nieuws werkt 24 uur per dag voor Radio, Tv en Online en discussieert en evalueert voortdurend aanpak, invalshoek, beeldgebruik, keuzes etc. Zoals u zegt maakt iedereen fouten. Wij ook uiteraard. Daar proberen we elke keer weer van te leren. Reacties van ons publiek dragen alleen maar bij aan ons doen en laten.

Ik hoop dat u hier met een open houding naar kunt kijken en zie uit naar de analyse van de Ombudsman.

Met vriendelijk groet,

Marcel Gelauff
Hoofdredacteur NOS Nieuws

CC.: Margo Smit, Ombudsman NPO